

Lovforslag nr. L 48. Fremsat den 23. oktober 1985 af indenrigsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde og civilforsvarslov

(det civile arbejdes varighed m.v.)

§ 1

I lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jfr. lovbekendtgørelse nr. 427 af 30. september 1980, foretages følgende ændring:

§ 5 affattes således:

»§ 5. Varigheden af det civile arbejde er 1 måned længere end varigheden af den tjeneste indenfor forsvaret eller civilforsvaret, som den værnepligtige overføres fra.«

§ 2

I civilforsvarsloven, lov nr. 253 af 27. maj 1981, foretages følgende ændring:

§ 8 ophæves.

§ 3

§ 1 har virkning for værnepligtige, der ansøger om overførsel til civilt arbejde efter den 30. november 1985.

Stk. 2. For værnepligtige, der har ansøgt om overførsel til civilt arbejde før dette tidspunkt anvendes de hidtidige regler.

Stk. 3. § 2 træder i kraft den 1. december 1985.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Lovforslaget tilsigter at skabe forenkling og fleksibilitet i tjenestetidsbestemmelserne for civilt arbejde, således at ændringer af tjenestetiderne i forsvaret og civilforsvaret kan gennemføres uden, at dette nødvendiggør ændringer af loven om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde.

2. Baggrunden for lovforslaget

Det har hidtil været et grundlæggende princip, at tjenestebyrden for civile værnepligtige skal være sammenlignelig med tjenestebyrden for forsvarets og civilforsvarets værnepligtige (lighed i værnepligtsbyrden). Ved sammenligning af den samlede værnepligtsbyrde må der udover tjenestetiden indtages forhold som deltagelse i vagtordninger, øvelser og beredskabstjeneste, evt. genindkaldelse samt muligheden for forlænget tjenestetid som følge af udtagelse til befalingsmand. Forsvarets og civilforsvarets værnepligtige modtager værnepligtsløn, medens de civile værnepligtige får dagløn, kostgodtgørelse, beklædningsgodtgørelse m.v.

Værnepligtstjeneste ved forsvaret og civilforsvaret er typisk forbundet med vagtordninger, øvelser m.v., medens tjeneste som civil værnepligtig ikke

indebærer sådanne forpligtelser. For at opretholde ligheden i værnepligtsbyrden har man derfor hidtil fastsat varigheden af civilt arbejde længere end tjenestetiden inden for forsvaret og civilforsvaret.

Tjenestetiden for hovedparten af de værnepligtige, der idag indkaldes til forsvaret eller civilforsvaret, er henholdsvis 9 måneder og 6 måneder, medens varigheden af civilt arbejde normalt er 11 måneder.

Fra 1. april 1986 forlænges tjenestetiden for værnepligtige ved forsvarets kamp- og ingeniørtropper til 12 måneder. For at kunne opretholde princippet om lighed i værnepligtsbyrden må varigheden af civilt arbejde på 11 måneder derfor ændres.

3. Lovforslagets hovedindhold

Der søges med lovforslaget tilvejebragt hjemmel til, at varigheden af civilt arbejde generelt fastsættes til 1 måned mere end varigheden af den tjeneste i forsvaret eller civilforsvaret, som den værnepligtige er overført fra.

I nedenstående tabel angives tjenestetiderne indenfor forsvaret og civilforsvaret sammenholdt med varigheden af civilt arbejde dels efter den gældende tjenestetidsordning, dels efter den foreslåede tjenestetidsordning.

	Gældende tjenestetider		Foreslåede tjenestetider	
	Tjenestetid indenfor forsvar eller civilforsvar	Varighed af civilt arbejde	Tjenestetid indenfor forsvar eller civilforsvar	Varighed af civilt arbejde
Værnepligtige menige ved kamp- og ingeniørtropperne	9 mdr.	11 mdr.	12 mdr.	13 mdr.
Værnepligtige læger	13 mdr.	11 mdr. eller rest tjenestetid	13 mdr.	14 mdr. eller rest tjenestetid + 1 md.
Værnepligtige tandlæger	14 mdr.	11 mdr. eller rest tjenestetid	14 mdr.	15 mdr. eller rest tjenestetid + 1 md.
Værnepligtige menige ved forsvaret iøvrigt	9 mdr.	11 mdr.	9 mdr.	10 mdr.
Værnepligtige menige i civilforsvarskorpset	6 mdr.	11 mdr.	6 mdr.	7 mdr.
Værnepligtige menige indkaldt til kommunal civilforsvarstjeneste	1 md. + 2½ uge	11 uger	1 md. + 2½ uge	2 mdr. + 2½ uge

Hjemsendte værnepligtige der mønstres	mønstringens længde	6 uger	mønstringens længde	mønstringens længde + 1 md.
Værnepligtige, der midlertidig hjemsendes	variabel	resterende tjenestetid	variabel	resterende tjenestetid + 1 md.

Som en konsekvens af den foreslåede tjenestetidsordning foreslås civilforsvarslovens § 8 ophævet, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 2.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Som det fremgår af tabellen ovenfor, vil den foreslåede tjenestetidsordning for civile værnepligtige medføre en lidt længere tjenestetid for nogle civile værnepligtige og dermed merudgifter for staten. Omvendt vil forslaget indebære en kortere tjenestetid for andre civile værnepligtige og dermed budgetforbedringer for staten.

Det er ikke muligt i dag at opgøre, om nettovirksomheden af den foreslåede tjenestetidsordning for civilt arbejde medfører merudgifter eller besparelser for staten.

Lovforslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser.

5. Udtalelser over lovforslaget

Lovforslaget har været forelagt for forsvarsminderiet, civilforsvarsstyrelsen og værnepligtsstyrelsen, som ikke har haft væsentlige bemærkninger til forslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse medfører, at varigheden af det civile arbejde generelt fastsættes til 1 mdr. længere end varigheden af den tjeneste i forsvaret eller civilforsvaret, som den værnepligtige er overført fra. Hidtil har varigheden af det civile arbejde som nævnt normalt været 11 mdr. Forslaget vil overflødig gøre lovens § 5, stk. 2, hvorefter indenrigsministeren er bemyndiget til at fastsætte regler om tjenestetiden for særlige kategorier af værnepligtige. Lovens § 5, stk. 2 ophæves derfor med lovforslaget.

Med den foreslåede udformning af tjenestetidsordningen for civilt arbejde skabes der ensartede tjenestetidsforskelle mellem civilt arbejde og tjeneste ved forsvaret og civilforsvaret for de forskellige kategorier af værnepligtige, således at kravet om lighed i værnepligtsbyrden bliver tilgodeset.

Til § 2

Efter lovforslaget søges civilforsvarslovens § 8 (lov nr. 253 af 27. maj 1981) ophævet. Efter denne bestemmelse kan værnepligtige, der er overført til civilt arbejde, efter indenrigsministerens bestemmelse efter ansøgning gøre værnepligtstjeneste i civilforsvaret. Denne ordning, der vanskeligt kan indpasses i forslaget, har i de senere år kun været benyttet af meget få civile værnepligtige, i 1983 og i 1984 således kun af 7 værnepligtige om året. Formålet med bestemmelsen har været at muliggøre en udvidelse af den kreds af personer, der anvendes til varetagelse af civilforsvarsopgaver. Dette formål er i dag opfyldt på anden vis. Det må her ved også tillægges vægt, at værnepligtige, der af samvittighedsmæssige grunde ønsker at gøre humanitært arbejde i civilforsvaret, fortsat vil have mulighed for på sessionen at ønske sig indkaldt til civilforsvaret. Sådanne ønsker vil normalt kunne imødekommes. De værnepligtige vil også fortsat kunne indgå aftale om frivillig værnepligt i civilforsvarskorpset.

Til § 3

Værnepligtige, der efter den 30. november 1985 ansøger om overførsel til civilt arbejde, vil være omfattet af de nye tjenestetidsbestemmelser i lovforslagets § 1. Det er fundet nødvendigt at lade loven få virkning så tidligt af hensyn til forsvarets interesse i at udsende indkaldelsesordrer til 12 måneders tjenesten senest 4 måneder før fremmødet i april 1986. Hvis loven fik virkning fra et senere tidspunkt ville værnepligtige, som blev overført fra 12 måneders tjeneste til civilt arbejde, kun skulle have 11 måneders civilt arbejde.

Overgangsbestemmelsen i stk. 2 indebærer, at værnepligtige, der før den 1. december 1985 har ansøgt om overførsel til civilt arbejde, vil være omfattet af de hidtil gældende tjenestetidsbestemmelser. Overgangsbestemmelsen skal tilgodese de værnepligtiges forventninger med hensyn til tjenestetidens længde ved civilt arbejde på det tidspunkt, hvor de pågældende har ansøgt om overførsel til civilt arbejde.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

Lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde.

§ 5 affattes således:

»§ 5. Varigheden af det civile arbejde er 1 måned længere end varigheden af den tjeneste indenfor forsvaret eller civilforsvaret, som den værnepligtige overføres fra.«

§ 5. Det civile arbejdes varighed er 11 måneder.

Stk. 2. Sker overførsel til civilt arbejde, efter at pågældende har gjort værnepligtstjeneste ved første indkaldelse, træder civilt ar-

bejde i et tidsrum, der fastsættes i bestemmelser udfærdiget af indenrigsministeren, i stedet for vedkommendes genindkaldelse. Ministeren fastsætter endvidere bestemmelser om varigheden af civilt arbejde, der træder i stedet for tjeneste efter § 31 i lov om civilforsvaret.

§ 2

Civilforsvarslov.

§ 8 ophæves.

§ 8. Værnepligtige, der er overført til civilt arbejde, kan efter ansøgning i stedet gøre værnepligtstjeneste i civilforsvaret.